

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

LT

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2019 m. balandžio 3 d.

„ES schema užtikrinama pagalba maistu labiausiai skurstantiems asmenims, tačiau vis dar neįrodytas jos poveikis socialinei įtraukčiai“ – teigia auditoriai

Remiantis nauja Europos Audito Rūmų ataskaita, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF) prisideda prie valstybių narių metodų, skirtų mažinti skurdą. Tačiau jis vis dar iš esmės finansuoja pagalbą maistu ir jo lėšos ne visada tikslingai skiriamos kovai su kraštutinėmis skurdo formomis. ES auditoriai pabrėžia, kad jo kaip tilto link socialinės įtraukties funkciją vis dar reikia įrodyti.

2014–2020 m. laikotarpiu teikdamas 3,8 milijardo eurų ES finansavimą EPLSAF turėtų būti daugiau nei pagalbos maistu schema, jo lėšomis turėtų būti teikiama materialinė pagalba kartu įgyvendinant pritaikytas socialinės įtraukties priemones. Auditoriai tikrino, ar EPLSAF koncepcija buvo efektyvi, siekiant padėti labiausiai skurstančius asmenis ES išlaisvinti iš skurdo ir skatinti jų socialinę integraciją. Jie peržiūrėjo programas Belgijoje, Čekijoje, Vokietijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Slovakijoje.

Nors EPLSAF turi aiškų socialinės įtraukties tikslą, auditoriai pažymėjo, kad jis visų pirma išlieka pagalbos maistu schema – daugiau nei 80 % jo biudžeto skirta šiai paramai. Tai vis dėlto labai vertina suinteresuotieji subjektai, sprendžiantys labiausiai skurstančių asmenų problemas, o auditoriai taip pat mano, kad EPLSAF yra svarbi priemonė užtikrinant maisto ir materialinės paramos teikimą.

Auditoriai nurodė, kad EPLSAF suteikia galimybes valstybėms narėms skatinti socialinę įtrauktį. Kol kas tik keturios valstybės narės nusprendė programomis didžiausią dėmesį skirti socialinės įtraukties priemonėms, kurioms skiriama tik 2,5% fondo lėšų. Be to, šių priemonių sėkmė nėra

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63
Damijan Fišer – atstovas spaudai T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

stebima, kadangi trūksta kiekybinių duomenų. Todėl auditoriai daro išvadą, kad fondo indėlis mažinant skurdą vis dar nebuvo įrodytas.

„Nepaisant bendros gerovės Europoje, beveik vienas iš keturių asmenų ES vis dar susiduria su skurdo ar socialinės įtraukties rizika, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys George Pufan. – EPLSAF yra palankiai vertinama kovos su šia nepriimtina situacija politikos priemonė. Vis dėlto, tam, kad ji būtų iš tikrųjų veiksminga ir būtų sukuriama didesnė pridėtinė vertė, jos lėšas aiškiai reikėtų skirti tiems, kuriems jų labiausiai reikia, ir kraštutinėmis skurdo formoms.“

Tikslinis paramos skyrimas yra itin svarbus atsižvelgiant į tai, kad biudžeto išteklių yra riboti. Tai padeda padidinti jos poveikį ir palengvina stebėjimą. Tačiau tikslai ne visuomet nustatomi, o pusėje vertintų valstybių narių pagalba tikslingai neskiriama jokioms konkrečioms pažeidžiamoms grupėms arba kovai su konkrečia skurdo padėtimi. Auditoriai perspėja, kad dėl to finansavimas gali būti išsklaidytas.

2021–2027 m. laikotarpiui Europos Komisija pasiūlė integruoti EPLSAF į naują Europos socialinį fondą+ (ESF+). Atsižvelgdami į tai, auditoriai rekomenduoja Europos Komisijai ir valstybėms narėms:

- tikslingiau skirti pagrindinę pagalbą maistu ir materialinę pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;
- užtikrinti socialinės įtraukties priemones pagrindinės materialinės pagalbos gavėjams;
- gerinti galutinių paramos gavėjų socialinės įtraukties vertinimą.

Pastabos leidėjams

Skurdo mažinimas yra svarbiausias strategijos „Europa 2020“ politikos elementas – ja nustatytas tikslas iki 2020 m., palyginti su 2008 m., „bent 20 milijonų žmonių panaikinti skurdo ar socialinės atskirties riziką“. 2017 m. 113 milijonų arba 22,5 % ES gyventojų vis dar patyrė skurdo riziką arba socialinę atskirtį. 2008 m., kai ES nustatė savo pagrindinį tikslą, riziką patyrė 116 milijonų žmonių. Didžiausia rizika kyla konkrečioms grupėms, tokioms kaip vaikai ir vyresnio amžiaus asmenys.

ES schemos, skirtos padėti labiausiai skurstantiems asmenims, veikė nuo 1980-ųjų metų. Pirmoji tokia schema buvo Europos labiausiai skurstantiems asmenims programa (LSAP). 2014 m. buvo įsteigtas Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF), kuriam Komisija skyrė 3,8 milijardo eurų. Ši suma papildė valstybių narių įnašus, o visas finansavimas 2014–2020 m. laikotarpiu sudarė 4,5 milijardo eurų. EPLSAF siekia sumažinti įvairių formų itin didelį skurdą, kuris daro didžiausią socialinės atskirties poveikį, kaip antai lemia benamystę, vaikų skurdą ir maisto nepriteklių.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos. Šis aukštas įgyvendinimo lygis atspindi mūsų darbo naudą ES piliečiams.

Specialioji ataskaita Nr. 05/2019 „Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF). Parama vertinga, bet kol kas nenustatyta, kiek ja prisidedama mažinant skurdą“ paskelbta 23 ES kalbomis Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).